

Berit Kristine Utsi
Heammogieddi
9520 KAUTOKEINO

Avslag på søknad om fellingstillatelse på kongeørn i ytre Lyngen

Fylkesmannen i Troms viser til søknad, datert 14.5.2018, om skadefellingstillatelse på kongeørn. Avslag ble gitt i e-post av 15.5.2018. Her følger formelt avslag i saken

– Vedtak –

Fylkesmannen har vurdert søknaden i henhold til naturmangfoldloven § 15 samt § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jf. §§ 1 og 3. Fylkesmannen avslår søknad om skadefelling av kongeørn i ytre Lyngen.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Søker skriver følgende: « Distrikt 33T- Ittunjårga/Rendalen kom med rein frem til Lyngen, Koppangen området 24. april med landgangsfartøy fra Burfjord. I løpet av en ukes tid har simleflokken spredd seg utover mot Lyngstuva/Ytre-Gamvik, mens deler er i Nordlenangsbotn, i området rundt Sør-Lenangen og inn mot Jægervatn området. På grunn av rovdyr, topografi og beiteforhold beiter flokken i mindre grupper, og kalvingen skjer dermed spredt. Dermed må oppsyn og gjeting av rein skje på flere fronter samtidig.

Tidlig snøsmelting gjør at det i mange områder ikke er farbart med snøskuter, noe som gjør gjeting og kadaversøk svært vanskelig. Man har allikevel lyktes i å finne 5 kadaver i Ytre-Gamvik området og i Nordlenangsbotn på noen få dager og kalvinga er knapt i gang. Man har også observert simler som har mistet kalv, hvor det ikke har lyktes å finne kadaveret for fastsettelse av dødsårsak. Tidlig snøsmelting gjør at det fremover ikke vil være farbart med snøskuter, noe som gjør det vanskeligere å nå frem alle plasser.

Vi ser ikke at det finnes tapsforebyggende tiltak som kan ha tilfredsstillende virkning i vårt tilfelle.

Tap til ørn under kalving er et årlig og vedvarende problem i distriktet og har gitt store utslag på distriktets produksjon, noe som har negative konsekvenser for distriktets og utøvernes økonomi. Rein som blir forstyrret og skadet av rovvilt går også ut over reinens dyrevelferd og slaktevekter.

Til tross for at dette er ett årlig problem for distriktet, som er blitt tatt opp med forvaltningen flere ganger, så gjøres det ingenting med problematikken. Det er tidligere kommet signaler fra nasjonale myndigheter om at man skal ta ut ørn i Troms som ett prøveprosjekt for å forbygge rovdyrskader. Vi etterlyser med dette igangsetting av prosjektet.

Distriktet anser felling av ørn som eneste tiltak med varig virkning på rovviltproblematikken i distriktet. På bakgrunn skadesituasjonen så søker Distrikt 33 T- Ittunjårga/ Rendalen om skadefellingstillatelse av kongeørn i Ytrelyngen. “

Fylkesmannens vurdering av søknaden

For informasjon om rammer, målsettinger og organisering i forvaltning av rovvilt, se forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, kapittel 3.

Kongeørn er utbredt over hele den nordlige halvkule (NINA rapport 1158), og den totale bestanden antas å være større enn 170 000 individer (BirdLife International 2015). Bestanden av kongeørn i Norge antas å utnytte sitt potensiale fullt ut gjennom dagens bestandsutbredelse og antall. Kongeørn ble ved norsk rødliste for arter 2015 vurdert som livskraftig.

I Troms ble det i 2008 estimert at bestanden var på 200–230 hekkende par, hvorav omtrent 50 % hekket på innlandet (NINA rapport 442, Strann 2008) Den norske populasjonen er estimert til 963 (652–1139) hekkende par i perioden 2010–2014 (NINA rapport 1158).

Det er ingen åpning i regelverket for bestandsregulerende felling av kongeørn. Det kan heller ikke gis tillatelse til felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader. Kongeørn forårsaker størst tap for reindriften i kalvingstiden, da er det ofte svært vanskelig å forebygge skader. Felling i denne tiden på året er problematisk da det er hekketid for kongeørn. Ifølge kommentarer til rovviltforskriften § 12, skal en eventuell iverksetting av felling følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven. Yngletidsfredningen skal vektlegges, og voksne individer som kan ha avhengig avkom bør unntas fra en evt. fellingstillatelse.

Rovviltforskriften § 12 gir Fylkesmannen hjemmel til å kunne gi skadefelling på kongeørn. Det stilles likevel strengere krav for å gi skadefelling enn hva som gjelder for de andre store rovdirene. Skadefelling av kongeørn må rettes mot bestemte individer som gjør vesentlig skade.

Vi har erfart at det ikke bare er enkeltindivider som gjør skade. Det å identifisere om det finnes slike «problemindivider» gjennom skadefelling, og eventuelt ta ut disse, er svært utfordrende. Ved tidligere oppdrag har skadefellingsledere rapportert at det er vanskelig å få skuddmulighet på kongeørn. De tilråder at man bør starte skadefellingen allerede i forkant av skaden, eventuelt når de første simlene kalver, og tapene begynner. Fylkesmannen har

imidlertid ikke hjemmel til å gi skadefellingstillatelse før vesentlig skade er dokumentert, jf. rovviltforskriften § 12.

Konklusjon

Vi tror ikke det dreier seg om et spesielt problemindivid av kongeørn, men flere kongeørn som tar kalv i området. Fylkesmannen vurderer at muligheten for å identifisere og gjøre uttak av riktig individ er liten. Vi vurderer også at den tapsreduserende effekten av et eventuelt uttak vil være marginal. Fylkesmannen avslår søknad om skadefelling av kongeørn.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer